Begroting 2027
en College-uitvoeringsplan 2026–2030

Koers houden, kansen pakken, krachten bundelen

Opbouw van de presentatie

01	**Proces**	Van raadsprogramma naar uitvoering en voortgang
02	**CUP en prioriteiten voor 2027**	De inhoudelijke keuzes voor het komende jaar
03	**Personeel en uitvoeringskracht**	De mensen en capaciteit die nodig zijn
04	**Begroting in cijfers**	Het financiële beeld voor 2027 en de jaren daarna
05	**Indicatoren**	Resultaten volgen en het gesprek met de raad
06	**Samenvatting en afsluiting**	De belangrijkste punten bij elkaar

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Van raadsprogramma naar begroting en voortgang

1

Raadsprogramma

Richting op hoofdlijnen

Effecten • doelen • kaders

18 maart t/m 8 juni

Opstellen raadsprogramma.
8 juni: vaststelling raadsprogramma en installatie college.

2

CUP

Compacte vertaling

Lopend werk + nieuwe acties

8 juni – begin september

Organisatie start direct na installatie college met de vertaling naar het College Uitvoeringsplan (CUP).

3

Begroting 2027

Ambities financieel vertaald

Autonoom • geld • capaciteit

Half augustus – eind september

Opstellen 2e berap en maken van de begroting 2027.

4

P&C-cyclus

Volgen en bijsturen

College én raad kunnen sturen

9 oktober- 15 november

College stelt begroting 2027 en CUP vast.
Uiterlijk 15 november aanleveren bij de Provincie.

Dynamisch: doelen en acties kunnen bij ieder P&C-moment worden aangepast.

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Opbouw van de presentatie

01 **Proces** — Van raadsprogramma naar uitvoering en voortgang

02 **CUP en prioriteiten voor 2027** — De inhoudelijke keuzes voor het komende jaar

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Wat zijn de prioriteiten voor 2027 (1/2)

1 Bestuur & dienstverlening

Veilig & weerbaar

BOA-inzet op meldingen, hotspots en wijksignalen • voortgang 41 VNG-punten

Participatie & heldere taal

Routeplanner participatie • Zichtbaar maken wat met inbreng gebeurt • Wijkgericht werken

2 Samen leven

Jongeren & onderwijs

Jongerenagenda • Onderwijsagenda 2028+ • Actualisatie IHP • Uitvoering plan van aanpak HHM

Sterke, gezonde wijken

Pilots community building uitvoeren, evalueren en besluit over structureel vervolg • Uitvoeringsplan AZWA

3 Wonen & verplaatsen

Woningbouw

Start Haansberg • Definitief ontwerp winkel-centrum • Volkshuisvestingsprogramma (verdeling woningen)

Bereikbaar & veilig

Vervolgfase Randweg/Tunnel Oost • Randweg Noord • Maatregelen Mobiliteitsplan

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Wat zijn de prioriteiten voor 2027 (2/2)

4 Economie & werken

Toekomstbestendig Vosdonk

Superflex: energie delen, laadplein, innovatie maakindustrie • Transitie bedrijventerrein

Levendige centra

Markt verder uitwerken • Kerkwerve verkennen • Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie

5 Duurzaam denken & doen

Circulair & schoon

Definitief ontwerp werf • Businesscase ambachtscentrum • Aanpak bijplaatsingen

Energie & netcongestie

Warmteprogramma • Taskforce netcongestie

Opbouw van de presentatie

01	Proces	Van raadsprogramma naar uitvoering en voortgang
02	CUP en prioriteiten voor 2027	De inhoudelijke keuzes voor het komende jaar
03	**Personeel en uitvoeringskracht**	De mensen en capaciteit die nodig zijn

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Mensen maken ambities uitvoerbaar

Niet méér organisatie als doel, maar voldoende uitvoeringskracht als voorwaarde.

Etten-Leur kiest voor groei, woningbouw, wijkgericht werken, veiligheid, menselijke en digitale dienstverlening en duurzaamheid. Die keuzes vragen capaciteit, vakmanschap en continuïteit.

Kernvraag: willen we het ambitieuze programma ook uitvoeren?

Groei

46.319 inwoners in 2027; woningvoorraad groeit door.

Complexiteit

Meer samenhang tussen fysiek, sociaal, digitaal en veiligheid.

Nabijheid

Meer zichtbaarheid, participatie en menselijke maat.

GEMEENTE ETTEN-LEUR

De opgave groeit sneller dan wat wij met de huidige organisatie aankunnen

Nieuwe ambities landen bovenop wettelijke taken en een groeiende gemeente

Onze uitgaven groeien van € 149 mln bij de jaarrekening in 2023 tot nu € 203 mln voor de begroting 2027.

Wonen & gebied

Onder andere: Haansberg, woningbouw, tunnel, randwegen, etc.

Nabije overheid

Onder andere: Wijkagenda's, participatie, heldere communicatie, etc.

Veilig & digitaal

Onder andere: Boa's, weerbaarheid, informatiebeveiliging, Ontwikkeling van AI

Organisatiekracht

Onder andere: Teamleiders, inkoop, subsidies, projectsturing, etc.

Raadsprogramma → **College Uitvoerings Plan** → **Mensen & Middelen** → **Zichtbaar resultaat**

Alle stappen zijn nodig om tot een zichtbaar resultaat te komen

GEMEENTE ETTEN-LEUR

De personele investering stap voor stap verklaard

33,0 fte totaal
totale personele behoefte

6,2 fte tijdelijk
afgebakende tijdelijke opgaven

+

26,8 fte structureel
blijvend nodig binnen de organisatie

Opbouw van de 26,8 structurele fte

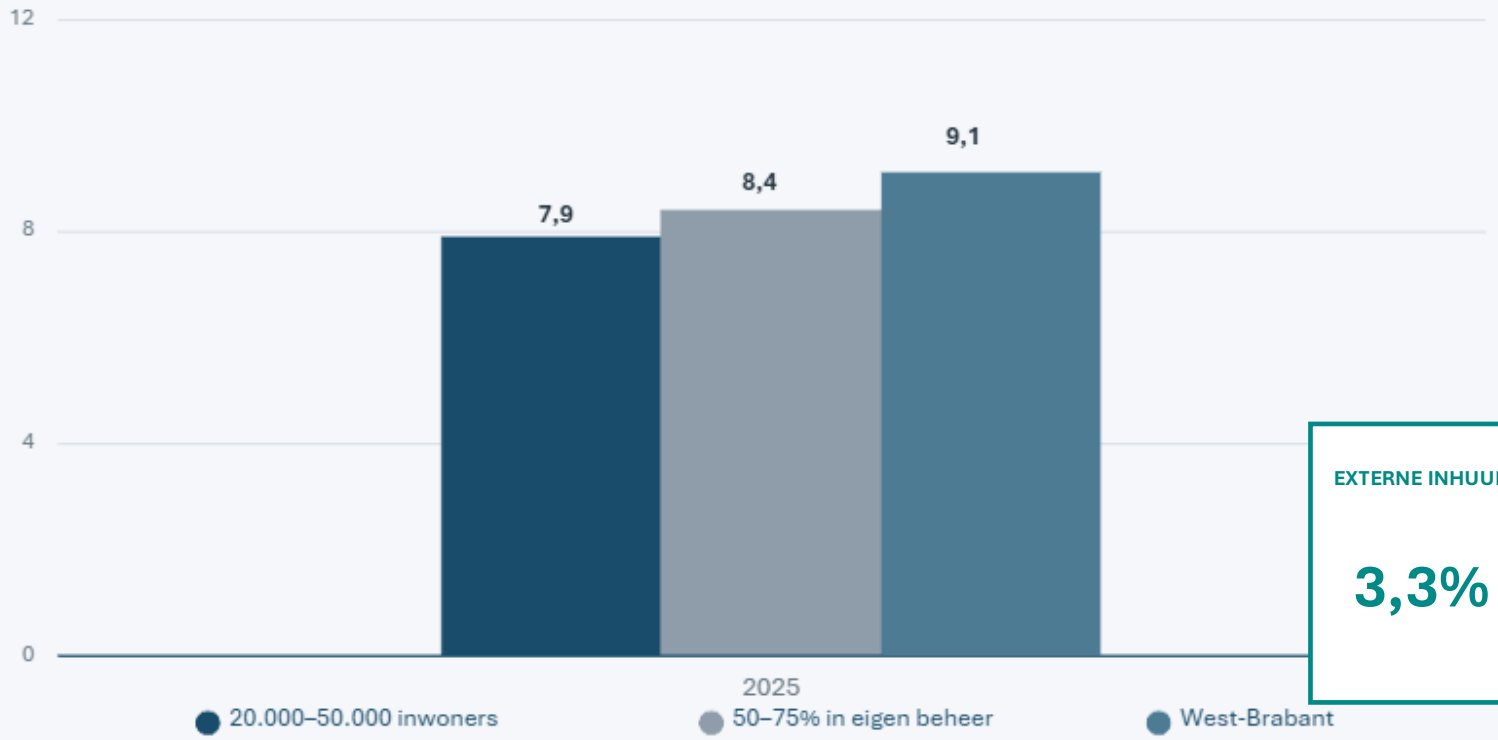

Netto structurele uitbreiding: 20,8 fte = 4,1 wettelijke taken + 8,7 basisorganisatie + 8 CUP

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Personele inzet in vergelijking

Afgezet tegen de ontwikkeling in gemeenten met 20.000–50.000 inwoners, 50–75% eigen beheer en arbeidsmarktregio West-Brabant

BEGROTING 2027

8,3

fte per 1.000 inwoners

EXTERNE INHUUR

3,3%

EXCLUSIEF DIENSTEN VOOR ANDEREN

7,9

fte per 1.000 inwoners

Bron: Salarisbestanden, CBS | 2025

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Nog even dit: AI??

AI vervangt taken, geen mensen

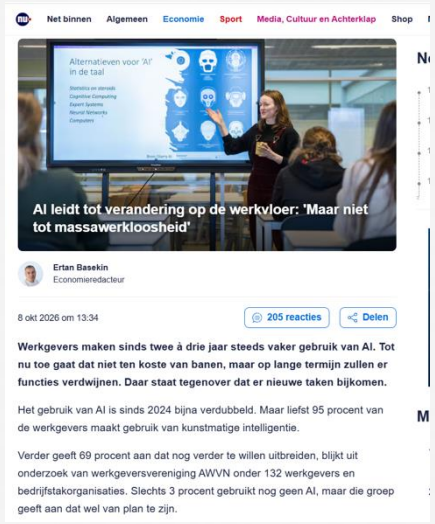
In 2026 is het onderscheid tussen baan en taken cruciaal geworden. AI automatiseert vooral voorspelbare, herhaalbare en taalarme onderdelen van werk. Denk aan rapportages, eerste versies van teksten, planningen, analyses of standaardbeslissingen. Dat betekent dat veel functies niet verdwijnen, maar inhoudelijk verschuiven.

Waar een functie vroeger voor zestig procent uit uitvoering bestond, ligt de nadruk nu vaker op regie, controle en interpretatie. Mensen blijven nodig om context te begrijpen, uitzonderingen te beoordelen en verantwoordelijkheid te dragen. AI kan ondersteunen, maar geen eindverantwoordelijkheid nemen.

In de praktijk zie je dat organisaties functies niet schrappen, maar herontwerpen. Medewerkers krijgen andere prioriteiten, andere prestatie-indicatoren en andere verwachtingen. Wie zich hier niet in ontwikkelt, loopt het risico irrelevant te worden binnen zijn eigen functie, zonder dat die functie formeel verdwijnt.

- uwv.nl
- oecd.org

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Opbouw van de presentatie

01	Proces	Van raadsprogramma naar uitvoering en voortgang
02	CUP en prioriteiten voor 2027	De inhoudelijke keuzes voor het komende jaar
03	Personeel en uitvoeringskracht	De mensen en capaciteit die nodig zijn
04	**Begroting in cijfers**	Het financiële beeld voor 2027 en de jaren daarna

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Technische begroting: totaal en structureel resultaat 2027–2030

	2027	2028	2029	2030
Totaal resultaat (inclusief incidentele middelen)	**150**	**-3.258**	**-2.374**	**-958**
Structureel resultaat	**1.708**	**-2.045**	**-1.317**	**118**
Structurele beoordeling	Positief	Negatief	Negatief	Positief

1 **Toezicht provincie**

Beoordeling of 2027 reëel en structureel in evenwicht of positief is. De begroting verwacht daaraan te voldoen.

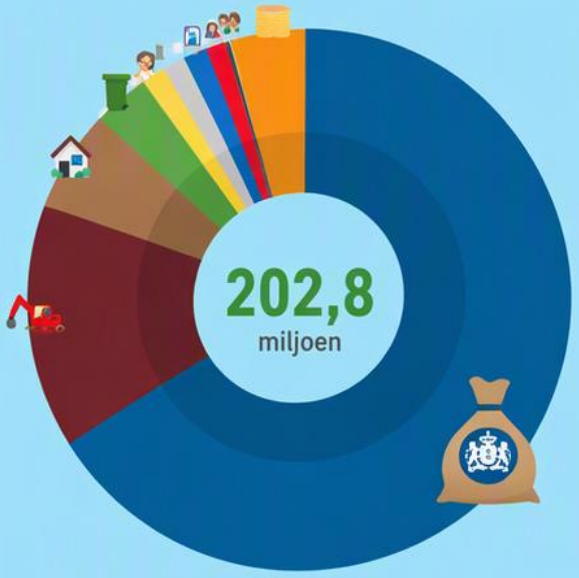
2 **Onzekerheden na 2027**

Rijksbeleid • Jeugd • Inflatie • Indexeringen • Rente

Boodschap: 2027 staat. De jaren daarna vragen bestuurlijke alertheid.

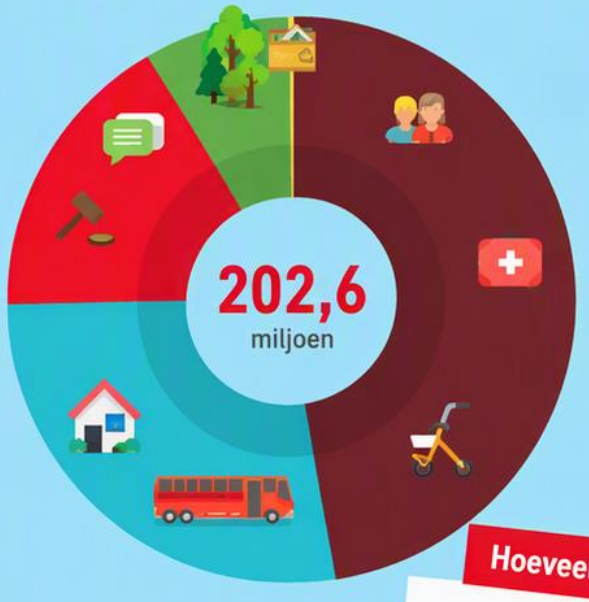
GEMEENTE ETTEN-LEUR

INKOMSTEN

133,1	Rijksbijdragen
30,9	Grondexploitaties
12,2	Onroerendezaakbelasting
6,4	Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
2,9	Dienstverlening aan derden
2,8	Rioolheffing
2,8	Parkeergelden
2,6	Leges
0,2	Hondenbelasting
0,1	Toeristenbelasting
8,8	Overig

UITGAVEN

PROGRAMMA'S

95,6	Samen leven
55,6	Wonen en verplaatsen
34,4	Bestuur en Dienstverlening
16,2	Duurzaam denken en doen
0,8	Economie en werken

Het saldo in 2027 is € 0,2 miljoen positief.

Hoeveel betaal ik in 2027 aan:

Rioolheffing	
Vast bedrag	135,00
Afvalstoffenheffing	
Vast bedrag	274,68
Aansluiting container restafval	7,50
Iedere eeansluiting ondergrondse container restafval	2,50
Hondenbelasting	
Eerste hond	43,20
Volgende hond(en)	69,60

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Opbouw van de presentatie

01	Proces	Van raadsprogramma naar uitvoering en voortgang
02	CUP en prioriteiten voor 2027	De inhoudelijke keuzes voor het komende jaar
03	Personeel en uitvoeringskracht	De mensen en capaciteit die nodig zijn
04	Begroting in cijfers	Het financiële beeld voor 2027 en de jaren daarna
05	**Indicatoren**	Resultaten volgen en het gesprek met de raad

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Indicatoren: van meten naar betekenis

1 **Volgen**

Per programma volgen indicatoren of we op koers liggen en effecten bereiken.

2 **Vergelijken**

Lager dan vergelijkbare gemeenten? Dan minimaal hun niveau halen.
Beter? Minimaal vasthouden.
Interessant: met wie vergelijk je je?

3 **Verdiepen**

Bronlinks geven actuele scores en aanvullende indicatoren.

Niet alleen cijfers. Ook het verhaal erachter.

VOORJAAR 2027

Verkennen en ontdekken

Richting eerste bestuursrapportage en kadernota gaat het college met de raad in gesprek over:

- **Welke indicatoren zeggen echt iets over onze inzet?**
- **Welke streefwaarden spreken we af?**
- **Welke verhalen achter de cijfers moeten we kennen?**

GEMEENTE ETTEN-LEUR

Samenvattend

- De begroting 2027 vertaalt raadsprogramma en CUP naar het jaar 2027.
- We bouwen voort op wat loopt en voegen de activiteiten uit het CUP toe.
- Per programma worden prioriteiten, mijlpalen en merkbare resultaten zichtbaar.
- **De raad weegt en besluit.**

Koers houden • kansen pakken • krachten bundelen